

A „MANUFUTURE” MAGYAR NEMZETI TECHNOLÓGIAI PLATFORM TEVÉKENYSÉGE

Dr. Igaz Jenő*

A Nemzeti Technológiai Platformok Stratégiai Kutatási Terveinek Megvalósítási Road-Mapjairól szakmai fórumok sorozatán keresztül tájékozódhatott a közvélemény.

Az Új Széchenyi Terv meghirdetésével befejezéséhez közeledik a Nemzeti Technológiai Platform kezdeményezések küldetése. Az időközben megszüntetett NKTH a Nemzeti Technológiai Platformok Stratégiai Kutatási Terveinek kidolgozására, valamint azok megvalósításának, implementációs terveit tartalmazó „Road Map”-ok bemutatására Szakmai Fórumok sorozatát szervezte meg az elmúlt év végén, amelyek célja: a gazdaságfejlesztés innovációs jövőképeinek felvázolása; a kapcsolódó iparterületek és szakpolitikák támogatása; a „nemzeti technológiai platform szemlélet” tudatosítása; a „kitörési pontok” feltárása volt.

A szakterületi Nemzeti Technológiai Platformok az ipar/ üzleti szféra vezetésével, valamennyi érdekelt bevonásával, „a szereplők általi kezdeményezéssel” tekintették át tevékenységi területük és K+F képességeik jelenlegi helyzetét, majd rövid, közép és hosszútávon vizsgálták meg jövőbeli lehetőségeiket, a felderíthető veszélyeket, figyelemmel a szakterület továbbfejlesztésének útjára és látható világgazdasági esélyeire. Kiválasztották a legfontosabb kutatás-fejlesztési stratégiai célokat, „Stratégiai Kutatási Terveket” dolgoztak ki, majd a stratégia lebontásával „Megvalósítási Tervet” (akciótervet) készítették. Az időközben szintén megszüntetett Kutatási és Technológiai Innovációs Alap támogatásával létrejött 20 szakterületi Nemzeti Technológiai Platform anyagi támogatása, a nemzetgazdaság fejlődése szempontjából meghatározó, illetve perspektívikus területetken azt a célt szolgálta, hogy az innováció ösztönzésével, a hazai vállalatok versenyképessége olyan területeken javuljon, ahol piacvezető szerep elérésére van esély, vagy nagy növekedési potenciál volt várható.

A „MANUFUTURE-HU” Nemzeti Technológiai Platform záróértekezletén, 2010 október 20-án, amelyen a „Jövő Gyára Magyarországon” koncepció bemutatásával a szervezők a magyarországi gép- és feldolgozó-ipar gyártástechnológiai Kutatás-Fejlesztési Stratégiájának Megvalósítási Tervét vitatták meg és fogadták el támogatólag, az a vélemény alakult ki, hogy „...Ez a platform az európai platformmal azonos célokat tűzött ki, ... holisztikus metodikát fogalmazott ugyan meg, de eredményeivel túlmutat a paradigma váltásokon, bemutatja azt az előre mutató európai stratégiát, amit nem elég csak követnünk, de benne meg kellene határozni és meg kell találni, a saját érdekeinket is, nem elég a követő magatartás, proaktívnak kell lennünk. Nagyon sok különböző aspektusból megfo-

galmazott értékes gondolat került megvitatásra. Jó lenne, ha a bemutatott és elfogadott implementációs tervből szakmailag megalapozott tervek születnének és ebbe a közös ügybe mindenki a saját tudását tenné bele a nemzeti technológiai tudásközösség érdekében...”

A „MANUFUTURE-HU” Nemzeti Technológiai Platform Szakmai Tanácsadó Testületének felhívása a közös szakmai munkára

A Platform teljesítette munkatervének második részét is, a már elfogadott jövőkép és stratégia célkitűzések időtervi lebontásával, a „Megvalósítási Terv” (más néven „Road-Map”, vagy „akcióterv”) elkészítésével. Ennek érdekében az NTP Szakmai Tanácsadó Testülete egy felmérés keretében megkereste a platformhoz szándéknyilatkozattal csatlakozott vállalatok és intézmények vezetőit, hogy érintettségükről és kutatás-fejlesztési-innovációs elképzeléseikről hű képet adhassanak. A kitörési pontokra vonatkozó ajánlatokat széles körben megvitatottuk és közös kincscé tettük a GTE www.gteportal.eu címen elérhető honlapján, a MANUFUTURE link alatt.

A „MANUFUTURE-HU” Nemzeti Technológiai Platform továbbélése érdekében a Szakmai Tanácsadó Testület azzal a felhívással fordul a MANUFUTURE-HU kezdeményezéshez csatlakozott cégek vezetőihez, hogy Jogi Tagként vállalják a Gépipari Tudományos Egyesület tagságát, vállalják abban a tudásközösségekben való együttműködést, amely megfelel vállalatuk innovációs jövőképeinek, és a „jó gyakorlat” jegyében, megszámlálhatatlan támogatást tud adni kutatás-fejlesztési feladataik megoldásához.

A Nemzeti Technológiai Platformok további együttműködése

A Nemzeti Technológiai Platformok az eddigiekben is egymást támogató, szinergikus együttműködést folytattak. A „MANUFUTURE-HU NTP” átfogó gyártástechnológiai módszertani diszciplináira tekintettel, szorosan együttműködött a „Food for Life” Élelmiszer Technológiai Platformmal, a „TEXTIL” Platformmal, az „IMNT” Integrált Micro-Nano Technológiai Platformmal, az „ERTRACK” Közlekedés Technológiai Platformmal, az Építés Technológiai Platformmal, a Bach Beágyazott Technológiák Platformmal, a Beszédhang Automatizálási Platformmal, „IKT” Információ és Kommunikáció Technológiai Platformmal, a „MOBILITAS” Elektrotechnikai Platformmal stb. A Nemzeti Technológiai Platformok tevékenységi, érdeklődési körük alapján un. platform csoportokba rendeződtek:

- INFRASTRUKTÚRA (Építésügy, Közút, Vízügy);
- ÉLELMISZER (Élelmiszerteknológia, Zöldség, Juh, Hal);

*GTE, ügyvezető igazgató

1.kép. A GTE által vállalt és kidolgozott MANUFUTURE dokumentumok

- MANUFUTURE (Manufuture, IKT Platformok, IMN, Textil, Hidrogén)
- INNOVATÍV (Innovatív Gyógyszer, Biotech, Genomika, IMN);
- KREATÍV (KREATÍV, Nyelv, Építésügy, Textil);
- NESSI (NESSI, ARTEMIS, MMM, eVITA, Nyelv);

A nemzeti konzultáción alapuló együttműködés jegyében a közelmúltban a NIH általános elnök-helyettesének, Dr. Erdő Sándor úrnak a vezetésével találkoztak a „Platformok” vezetői. Arról kívántak eszmét cserélni, hogy Hogyan tud a szakma betörni a szakpolitikába?; Mely fórumokat fogad el a kormányzat partnerként?; A platformok milyen szervezeti formában tudják legjobban kifejezni érdekérvényesítő képességüket? A megbeszélés a platform csoportok kérésére jött létre, kölcsönös tájékoztatás céljából. Részvevők, mint az együttműködési szándékukat korábban kinyilatkoztatott platform csoportok képviselői, illetve meghívott szakértők ismertették véleményüket a napirendi témákkal kapcsolatban.

Az elhangzottak az alábbiakban foglalhatók össze:

1. Az Európai Bizottság az Európai Technológiai Platformok kutatási stratégiáit és azok megvalósítási javaslatait az ún. keretprogramok összeállításához és pályázatok tervezéséhez használja. A magyar Nemzeti Technológiai Programok munkájának eredményeit ki és mire fogja használni?
2. Részvevők platformjaik nevében megerősítették, hogy munkájuk eredményeit (kutatási stratégiai tervek, megvalósítási tervek, valamint a kialakult munkaközösségek) felajánlják a kormányzat fejlesztési elképzelésének támogatására – elsősorban az Új Széchenyi Terv (ÚSZT) megvalósításának elősegítésére. Cserében azt várják, hogy a szakpolitikai stratégiák kialakításánál és megvalósításához a kormányzat vegye figyelembe és használja a szakma véleményét
3. Tapasztalataik szerint az ÚSZT stratégiai elképzelései, valamint az Akció Tervek és más országos fejlesztési elképzelések túlzottan zárt körben születnek, ami a megvalósításukhoz elengedhetetlen konszenzus megteremtését megnehezíti.

4. Különösen fontosnak tartják, az ÚSZT-ben említett „talpra álláshoz” szükséges intézkedések – hiányát. Várlalják, hogy az illetékes szakhatóságokkal együttműködve válságkezelésre alkalmas konkrét projekt javaslatokat készítenek. Ezek első példái már rendelkezésre állnak: Bérlet – program; Élelmiszer – program;. Szükségességnek tartják a rendelkezésre álló – még el nem költött – támogatási elképzelések, pályázatok felülvizsgálatát is.
5. Szükségességnek tartják a NIH és Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) szoros munkakapcsolatát, ennek részeként mindkét szervezetben a platformokkal kapcsolattartó személy kijelölését.
6. A platformok tudomásul veszik, hogy a kormányzat K+F+I politikája még kialakulóban van, tolamakodni nem akarnak, de szívesen segítenek – akár „társadalmi munkában” is, mivel a párbeszédet nem (csak) utólagosan tartják szükségesnek.
7. Együttműködésüket szorosabbá teszik – elsősorban az alábbi irányokban:
 - Részvétel közös projektekben, pályázatokon.
 - Támogatási (pénzügyi) források felderítése:
 - Saját erőforrások (platform tagok, helybeli lehetőségek, civil szervezetek)
 - Állami csatornák (NFM, NGM, NEFM [Egészségügy, Oktatás], VFM [Agrár], Innovációs Alap)
 - EU pályázatok, UNIDO lehetőségek.
 - Hatékony kommunikációs tevékenységet indítanak: javaslataikat mind a szakmai szövetségekben megvitatják, a szakmai sajtóban és az erre fogékony hetilapokban közzéteszik.
 - Kihasználják a pénzügyi innováció lehetőségeit
 - A „talpra állást” elősegítő további programjavaslatokat készítenek.
 - A platformok együttműködésükre többféle szervezeti formát tudnak elképzelni a pusztán elektronikus kapcsolattól (közös, interaktív honlap; hírlevél), a szövetséget alkotó civil szervezetig.
 - A platform csoportok képviselői a megbeszéléseken elhangzottakat saját platformjaikkal megismertetik és kérik, hogy a platformok tagjaikkal is egyeztessenek.
8. Az érintett platformok a korábban megkötött szerződésekben vállalt és teljesített munka után járó díjazás mielőbbi kifizetését kérik. Tudomásul veszik, hogy ennek teljesítése már a NFÜ illetékességi körébe tartozik, de kérik a NIH támogatását és segítségét. Ez utóbbi kérés elsősorban a Nemzeti Technológiai Platform pályázat keretében megkötött szerződésekre (és határidő módosítást kapott platformok teljesítés igazolására) vonatkozik. Dr. Erdő Sándor összefoglalójában megköszönte a tájékoztatást. Biztosította jelenlevőket arról, hogy a platformok eddig végzett munkáját a kormányzati stratégiák kidolgozásában és azok megvalósításában szükségesnek tartja. Továbbra is számít a felajánlott együttműködésre, melyet a NIH minden rendelkezésre álló eszközzel támogat, mivel a szoros munkakapcsolat a NIH eredményes munkáját is segíti. A platform szövetség megalakítását ezért jó gondolatnak tartja.